

2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü İlkin Şahbazovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 11 noyabr 2015-ci il tarixli 172 sayılı müraciət üzrə

## RƏYİ

Bakı şəhəri

14 noyabr 2015-ci il

Mən, ekspert qrupunun üzvü İlkin Şahbazov 2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Əliyev Əli Nadir oğlu və digərlərinin 2015-ci il noyabrın 11-də Mərkəzi Seçki Komissiyasına yazılı müraciətini araşdıraraq aşağıdakıları müəyyən etdim:

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"a uyğun olaraq tərtib edilərək müəyyən edilmiş müddətdə verildiyindən müvafiq rəy verilməsi üçün tərəfimdən icraata qəbul edilmişdir.

Araşdırma prosesində müraciət etmiş deputatlığa namizədlərlə əlaqə saxlanılmış, onlara əlavə sənədlər və materiallar təqdim etmək, araşdırmada və iclasda iştirak etmək hüquqlarının olması izah edilmişdir. Namizəd Ə.N.Əliyev tərəfindən səsvermə günü seçki məntəqələrində tərtib edilməsi ehtimal olunan bir neçə akt, 3 ədəd seçki bülleteni araşdırmaya təqdim olunmuşdur.

Qeyd edilməlidir ki, ərizəçinin seçkiqabağı təşviqat hüququnun pozulmasını iddia edən müraciətinə Mərkəzi Seçki Komissiyasının 28 oktyabr 2015-ci tarixli iclasında baxılmış, müvafiq qərar qəbul edilmiş, həmin qərardan məhkəməyə maraqlı şəxs tərəfindən şikayət verilmiş məhkəmə qərarı dəyişdirmədən qüvvədə saxlanmışdır.

Müraciətdə səsvermə günü 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsinin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 18,19, 20, 21, 23, 24, 28, 29, 30 və 31 sayılı seçki məntəqələrində müşahidənin aparılması üçün şəraitin yaradılmamasını, məntəqə seçki komissiyası üzvləri tərəfindən müşahidə prosesinə mane törədilməsini, səsvermə başlamazdan əvvəl seçki bülletenlərinin sayılıb möhürlənməməsini, seçki qutularının kilid

nömrələrinin ucadan elan edilməməsini, səsvermə günü namizəd Ü.Quliyevin təbliğatının aparıldığını, digər rayonlarda qeydiyyatda olan şəxslərin səs verməsinə, seçici siyahısında adları olmayan şəxslərin səsvermədə iştirak etməsini, seçki hüququ olmayan şəxslərin seçki məntəqələrinə daxil olmasını, bir seçicinin digərinin əvəzinə səs verməsinə, məntəqələr üzrə seçici fəallığının aşağı olmasını, bəzi seçki məntəqələrində seçki qutularına topa bülletenlərin atılmasını, səslərin hesablanması zamanı qanun pozuntularına yol verildiyini göstərərək bu pozuntuların araşdırılmasını, bəzi seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin ləğv edilməsini və seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin isə etibarsız hesab edilməsini tələb etmişdir.

Araşdırma prosesində ərizəçilər tərəfindən təqdim edilmiş səsvermə günü müxtəlif seçki məntəqələrində tərtib edilməsi iddia edilən aktlar araşdırılmış, bəzi aktlar arasında ziddiyyətin olduğu, digər aktların isə eyni məzmunlu və ümumi xarakterli olduğu müəyyən edilmişdir.

Belə ki, 5 sayılı seçki məntəqələri üzrə M.M.İbadov, R.İ.Lətifov, S.M.Mahmudov, C.Quliyev, Müsavat Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri B.Q.Allahnəzərov, Ə.A.Həsənov tərəfindən müşahidə əsasında səsvermə prosesində yol verilmiş qanun pozuntuları barədə saat 10:45-də tərtib edilmiş akt həmin şəxslər tərəfindən eyni saatda 6 və 7 sayılı seçki məntəqələri, 15 sayılı seçki məntəqəsində R.Ə.Abbasov və Z.E.Məmmədov tərəfindən 12.00-da pozuntuya dair tərtib edilən aktda həmin pozuntunun eyni vaxtda 14 sayılı seçki məntəqəsində baş verdiyi də qeyd edilmişdir. Göründüyü kimi müxtəlif seçki məntəqələrində pozuntunun baş verməsi barədə eyni şəxslərin eyni vaxtda akt tərtib etmələri qeyri-mümkün olduğundan həmin aktlar iş üzrə sübut kimi qiymətləndirilə bilməz.

1 sayılı seçki məntəqəsində A.Hacıyev və namizəd R.Rüstəmov tərəfindən 9.25-də, 18 sayılı seçki məntəqəsində R.Rüstəmov və M.Fərzəliyev tərəfindən 18.11-də, 21 sayılı seçki məntəqəsində Z.Hüseynli, C.Alışov, S.Orucova və S.Ağayeva tərəfindən müxtəlif saatlarda, 24 sayılı seçki məntəqəsində F.Məmmədov və Ə.Quliyev tərəfindən 11.00-da, 30 sayılı seçki məntəqəsində A.Balakişiyev tərəfindən 10.20-də tərtib edilmiş aktlarda qeyd edilən hallar özündə seçki hüquqlarının pozulması kimi qiymətləndirilə biləcək məqamları əks etdirmir.

8 sayılı seçki məntəqəsində namizədlər Ə.N.Əliyev, N.Ə.Mehdiyev və R.L.Rüstəmov tərəfindən 13.10-da müşahidəçinin səs verməsi pozuntu kimi qiymətləndirilmiş və bu barədə müvafiq akt tərtib edilmişdir. Araşdırma zamanı müşahidəçi S.N.Nəbiyevin həmin seçki məntəqəsi üzrə seçici olduğu müəyyən edilmişdir.

Bundan başqa 3 sayılı seçk məntəqəsində P.Ş.Məmmədov, A.A.Cabbarov və 19 sayılı seçki məntəqəsində E.M.Yusifov, Y.K.Seyfəlov və namizəd R.L.Rüstəmov tərəfindən digər rayonlarda qeydiyyatda olan üç nəfər şəxsin səsverməsi pozuntu kimi aktlaşdırılırsada araşdırma zamanı həmin şəxslərin 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsinin ərazisində daimi yaşadığı müəyyən edilmişdir.

Araşdırma prosesində müəyyən edilmişdir ki, səsvermə günü seçki məntəqələrində pozuntuların baş verməsini özündə ehtimal edən aktlar Seçki Məcəlləsinin 42-ci maddəsinə uyğun olaraq müvafiq məntəqə seçki komissiyalarına təqdim edilməmişdir.

15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının müraciətdə mübahisələndirilən seçki məntəqələrində səsvermə prosesini birbaşa müşahidə etmiş müxtəlif maraqları təmsil edən müşahidəçilərin izahatlarına əsasən səsvermə günü səsvermə prosesi və səsliyin hesablanması qanunvericiliyin tələblərinə uyğun keçirildiyi qeyd edilmişdir.

Belə ki, səsvermə günü 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsinin 1 sayılı seçki məntəqəsində müşahidəçi olmuş C.R.Quliyev (BAXCP), A.A.İmanov (BAXCP), N.S.Əsgərova (ASDP), H.İ.Əlizadə (AVP), B.B.Əhədov, 2 sayılı seçki məntəqəsində C.Ə.Musazadə (BQP), S.S.Cabbarova (ADİSP), S.M.Aslanbəyli (BAXCP), N.A.Mehdiyev, İ.M.Əsgərov, 3 sayılı seçki məntəqəsində T.E.Rüstəmov (AVP), O.M.Həsənova, G.M.Qurbanova (BQP), S.N.Budaqova (ASDP), A.E.Hacızadə (BAXCP), 4 sayılı seçki məntəqəsində G.S.Baxşəliyeva (AVP), T.A.Ağayeva (BQP), R.A.Məmmədova, B.Y.Səfərli (ADSP), X.N.Məmmədova (ADİSP), C.X.Dadaşzadə (BAXCP), 5 sayılı seçki məntəqəsində Y.R.Hacıyeva, Ş.Y.Bəşirova, Z.V.Xəlilov (BQP), İ.C.İlyasova (AVP), S.Q.Qeybullayeva (BAXCP), S.Ə.Əliyeva, 6 sayılı seçki məntəqəsində R.A.Sadiqova, Ş.İ.Mahmudova, G.F.Nəsirova (BQP), H.Ə.Lələyeva, A.B.Quliyeva (AVP), Z.Q.Cavadzadə (BAXCP), S.İ.Əmirfətova (ASDP), 7 sayılı seçki məntəqəsində K.S.Mahmudova, T.A.Eyyubova, Y.A.Qarayeva, Z.S.Məmmədova (BQP), P.Y.Nailova (BQP), G.H.Kazımova (ASDP), 8 sayılı seçki məntəqəsində S.N.Nəbiyev (YAP), D.İ.Yaqubova (BAXCP), N.Əliyeva (BQP), M.H.Əliyeva, V.E.Qasımzadə (ASDP), A.C.Cəlilova (ASDP), S.H.Qasımova (ASDP), S.Ə.Şirinova, 12 sayılı seçki məntəqəsində S.P.Ağakişiyev, S.F.Quliyeva (BAXCP), Y.A.Rəhimova (ASDP), N.F.Həsənova, G.C.Namazova (BQP), K.M.Miramova (AVP), S.M.Hüseynova (ADİSP), 13 sayılı seçki məntəqəsində D.Ə.Bəşirova (BAXCP), İ.C.Nağıyeva (ASDP), Y.Q.Əliyeva (AVP), L.V.Bayramova, V.T.Sadiqova, 14 sayılı seçki məntəqəsi Ş.Q.Məmmədzadə, G.M.Qurbanova, F.F.Eyvazova (AVP), M.S.Bədəlova (BQP), F.N.İlyasova (BAXCP), H.H.Həsənov (ASDP), 15 sayılı seçki

məntəqəsində A.F.Həsənova (AVP), R.T.Zeynalova (BAXCP), M.B.Rəvanova (ADİSP), A.Ə.Həmidova (BQP), İ.Y.Əhmədova, S.F.Ağayeva, R.R.Qasımova (ADİSP), M.H.Aşurova (ADİSP), 18 sayılı seçki məntəqəsində C.R.Rzayev, G.Ə.Behbudova, N.M.Rəfiyeva, İ.S.Hacıyeva, A.R.Əhmədova, G.E.Mehrəliyeva, M.Ə.Əliyeva (AVP), 19 sayılı seçki məntəqəsində K.Y.Ağayeva, N.T.Əliyev (BQP), Ç.M.Həsənova (AVP), F.T.İbrahimova (BAXCP), N.T.Mirzəyeva (ADİSP), S.H.Mürvətova, 20 sayılı seçki məntəqəsində İ.Ş.Qarayev (BAXCP), A.İ.İsmayılov (AVP), C.B.Bahadur (BQP), E.G.Abbasov, R.T.Sibadov (ADİSP), 21 sayılı seçki məntəqəsində S.B.Quliyev, R.R.Qarayev, A.N.Bayramov (YAP), S.Z.Əkbərov, Ş.İ.Baxşəliyev, Ş.V.Əzimov, R.H.Hüseynov, M.Ə.İsmayılov (BAXCP), R.B.Ağayev (ADİSP), R.R.Babayev, İ.Hüseynov (AVP), İ.H.Fərzəliyev (BQP), 23 sayılı seçki məntəqəsində S.A.Qocayeva (ASDP), O.Abdullayeva (BQP), F.B.Adıgözəlov (BAXCP), İ.Y.Həşimova (AVP), Z.E.Məlikova (ADİSP), C.X.Dadaşova, 24 sayılı seçki məntəqəsində T.Z.Bayramova (AVP), K.M.Məmmədova (BAXCP), M.D.Musayeva (BQP), Z.Ə.Yusifova (ASDP), S.M.Şirinova (ADİSP), 28 sayılı seçki məntəqəsində Ə.N.Vahabzadə (ASDP), N.A.Göyüşov (BQP), T.K.Yusifov (BAXCP), T.M.Əliyev (AVP), A.Ə.Əliyeva, 29 sayılı seçki məntəqəsində B.Q.Mehdiyev, R.T.Qədirov (BAXCP), A.C.Bunyatov, E.B.Əliyev (BQP), A.R.Səfərli (AVP), A.S.Qasımzadə (ASDP), 30 sayılı seçki məntəqəsində T.M.Mikayılov (ADİSP), T.İ.Əhmədova (BQP), Z.F.İslamova (BAXCP), T.M.Əhmədova (ADİSP), N.M.Rühən (AVP), 31 sayılı seçki məntəqəsində A.M.Ələkbərov (AVP), Ə.H.Müslümov (BAXCP), Y.Q.Qaziyev (ADİSP), E.Ə.Bəxtiyarlı (ASDP), N.M.Şükürov (BQP) öz izahatlarında 1 noyabr 2015-ci ildə yuxarıda qeyd edilən seçki məntəqələrində səsvermə prosesini axıra kimi izləyərkən heç bir qanun pozuntusu olmadığını, səslərin sayılmasını və səsvermənin nəticələrinə dair protokolun tərtib edildiyini müşahidə etdiklərini protokolun surətini aldıqdan sonra məntəqəni tərk etdiklərini bildirmişlər.

Araşdırma prosesində deputatlığa namizəd Ə.N.Əliyev tərəfindən əlavə olaraq seçki dairəsinin 29 sayılı seçki məntəqəsinə aid təqdim edilən 3 ədəd seçki bülleteni ilə bağlı araşdırma aparılmış həmin bülletenlərin 29 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə dair protokolda çatışmazlığı öz əksini tapmadığından seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilməlidir. Həmçinin, araşdırma zamanı 29 sayılı seçki məntəqəsində seçki qanunvericiliyinin tələblərinin pozulması nəticəsində seçicilərin iradəsinin müəyyənləşdirilməsini qeyri-mümkün edən hallar aşkar edildiyindən Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə əsasən sikayətin qismən təmin edilməsi və həmin məntəqə üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılması üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, Ə.N.Əliyev və digərlərinin səsvermə günü seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntularının araşdırılması ilə bağlı 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsinin dairə seçki komissiyasına müraciət etmiş, komissiya qanunla müəyyən edilmiş qaydada və müddətdə həmin müraciətə 6 noyabr 2015-ci ildə baxmış və qərar qəbul etmişdir.

Göstərilənlərə əsasən, Ə.N.Əliyevin və digərlərinin 11 noyabr 2015-ci il tarixli 172 sayılı müraciəti qismən təmin olunmalı, 29 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilməli, qalan hissədə müraciət əsassız olduğundan təmin edilməməlidir.

15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının namizəd tərəfindən mübahisələndirilən 6 noyabr 2015-ci il tarixli 30/71 sayılı qərarı qismən, 29 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə münasibətdə ləğv edilməli, qalan hissədə dəyişdirilmədən qüvvədə saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı və 7-ci hissələrinə əsasən **rəyə gəldim** :

1. 2015-ci il noyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsi üzrə deputatlığa qeydə alınmış namizədlər Əliyev Əli Nadir oğlunun və digərlərinin 11 noyabr 2015-ci il tarixli 172 sayılı müraciəti qismən təmin edilsin, 29 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilsin, qalan hissədə müraciət əsassız olduğundan təmin edilməsin.

2. 15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 6 noyabr 2015-ci il tarixli 30/71 sayılı qərarı qismən, 29 sayılı seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə münasibətdə ləğv edilsin, qalan hissədə dəyişdirilmədən saxlanılsın.

3. R y q bul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq d rc olunsun (internet saytına yerl şdirilsin) v  sur ti m raci t etmiş ř xs  g nd rilsin.

Ekspert qrupunun  zvv 

 lkin ř hbazov